

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

19. Religiosa familiaritas cuiusmodi veneratione conditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

CAPUT XIX.

Cuiusmodi Veneratione familiaritas Religiosa conditur?

Religiosis ergo singulis in alios is amor, ea familiaritas utenda est, quæ humilitate, quæ veneratione conditur, fierique nescio quo modo, ut, quem admodum palato maxime attrident, quæ non nihil illud feriant, ita iucundior reddatur ille conuictus, quem virtutis observantia, præstabili decore honestabit. Id etiam eximie utilitatis consequetur, ut vtrò aliarum amicitiarum incommoda omnia caneantur, nihil dicatur aut fiat, quod à præscriptis Regulis, aut à Religiosa perfectione sit alienum. quid enim? singulos in animo suo, quasi Superiores ducit, exterius honorem & reuerentiam exhibet, ut inquit Beatus Ignatius: qui nihil fictum & affectatum, sed quod verè ex animo proficiscatur amat; nec animo contineri, sed foras prodire, alijque tum ad exemplum, tum ad caritatis conseruationem, id ipsum iubet prodere.

Hæc verò reuerentia, partim ab eo definita est, dum vult ut in omnibus potiores alijs partes deferri procurent, & exoptent; partim vniuersiusque iudicio, pro rerum & personarum occurrentium varietate, ac locorum & gentium diuersis moribus, est relicta, dum honorem palam deferri exigit. Ne quid tamen hic peccaretur, modum adhibuit, Religiosam simplicitatem ac moderationem, iuxta cuiusque statum: & nostri enim, & aliorum, est ratio habenda, ut decorum, absque quo nihil beneficit, obseruetur. Ut nostri ratio habeatur, simplicitas & moderatio est necessaria; estque hæc, ad cuiusque Religiosi instituti modum, ritè metienda.

Nostra quidem Societas, ut in hominum medio est posita, Dei que causa omnia sit omnibus, non vult suos; quosdam esse misanthropos, & ab humanis moribus alienos, lucifugas, barbaros, hispidos, austeros, & horrentes; ciuiles mores, comitatem, affabilitatem, vultus & verborum amabilem leporem, idque omne quod ad aliorum animos honestè deuincendos facit, perlucubenter amplectitur. Religiosè tamen, non aulicè, non iuueniliter, non blandientium, assentantium, vanamque loquacitatem iactantium in morem, est interdum in sermone, ac (ut vocant) aulicis & ciuilitatibus nimium quiddam & affectatum, molle, fractum, exquisitum, quod & simplicitati aduersetur, & moderationis limites irascendat: Religiosam verò comitatem decet, non ambrosios verborum circuitibus inuolui, non obnoxia laterum, corporis, capitisque fluctuatione circumagi, non lenocinia captare sermonis, non pronuntiandi aut loquendi ambitu nouitates; ac sincero mentis candore, quem assimilis & rotundus sermo prodatur, propensionem affectus, & animum beneuolum ita restari, satis ut appareat,

plus in recessu latere, quàm foris ostensum fuerit, cureturque, (quod B. Patrem conatum scribunt) ut non æquentur tantùm, sed etiam factis promissâ superentur.

Præterea moderationem in honore reuerentiâque deferenda, non verò admodum in animi existimatione seruari vult: dum enim omnes magni, plurisque quàm te ipsum, & instar Superiorum aestimes, haud magnopere refert quanti, & an pluri facias aliquos; neque iure, in tam obscuris humani cordis latebris, postularerur à quoquam, ut ad veritatis libellam aestimationis pondus æquaret. At refert plurimum, ut neque crebrius, neque contentius, neque diffusius, in vnius cuiuspiam laudes excurras, nemini etiam honorem deferas, quem hominis conditio indecorè admittit, at vnicuique quod rationi, quod vsui & moribus consentaneum est reddas. *Pronuntiar Sapiens; Senectus venerabilis est, non diuturna, neque annorum numero computata: cani autem sunt sensus hominis, & etas senectutis vita immaculata.* Quod quamuis ita sit, alius tamen quidam honoris modus, alia compellatio est iunioris virtute senili præditi, & viri ætate senis, itemque non sacerdotis atque sacerdotis, Superioris & non Superioris, aliorumque plurium: soletque hæc diuersitas, benè moratis mentibus sponte sua occurrere, cumque iudicio rerum, locorum ac hominum constet, præceptionum formulis comprehendere nequit, seruetur quod vsu receptum, quod ab ijs qui experientia & prudenti comitate valent, fieri videmus. Quod verò decet, id promptè, alacriter, integreque præstandum est: vel enim affectationem vel rusticitatem redolere, suoque magis quàm aliorum honori subseruire videtur morosa & cunctabunda illorum grauitas; quæ tardè, ægrè, vixque modicè, lassam (exempli gratia) manum; ac veluti pondere depressam affixo capiti pileo admouent, eique vel extremis digitis minitantur, vel tantillum à delicato capite submouentes, trepidè loco pristino restituunt. fastidientium, non honorantium ista sunt.

At præceteris cauendum, ne vniquam qui exhiberi poruisset honor, ijs defuisse videatur, quos conditio vel casus contemtionis magis obnoxios reddit: hos enim ad sinistram sui contemtus interpretationem, naturæ sensus facile impellit. Huiusmodi sunt, qui magistrata, imperio, potestate, vel munere ampliore abiuerunt, tum porissimè eum in eo minus erga te beneuoli fuisse, vel munus illud suum non ad eò præclare gessisse, nec ad illud nisi ægrè redituri, vulgi rumore creduntur. Sed præsertim, ac perpetuò, in hoc genere sunt, quos Coadiutores vocamus, qui proprio suo ritu, nec sunt, nec esse aliud vi suæ conditionis possunt, quàm aliorum administri: quam (opinionem hominum) sortem inuicem, Dei ac Domini nostri Iesu Christi amore, liberè cupideque complexi, ei tanto similiiores euaserunt, quòd, ut loquitur, *filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, & esse in medio nostri sicut qui ministrat.* Quare cum Domini nostri similitudine nihil illustrius, nihil possit esse gloriosius, virumque Religiosum non

non externa specie, sed vera virtute, & honestatis dignitate, æstimationem hominum metiri debeat, erunt illi ob præstantissimas humilitatis caritatisque virtutes, conditioni ipsorum indiuiduas comites, susceptu & honore animus prosequendi.

Iam verò, vt id aptè constanterque fiat, primò quidem de se ipso demissè sentire oportet: nec enim alijs, sed sibi honorem arrogabit, qui eius cupiditate flagrat, & qui magnificè de se sentit, agrè adducetur, vt ex animo honorem (qui præstantiæ signum esse solet) alteri deferat. Præterea, adhibere sibi stimulos variè oportet, seipsum domo, supellectile, rebus omnibus, & potissimè aliorum conuictu indignum habendo. Hoc autem vt fiat, eiusmodi sunt rationes & modi comminiscendi, qui nos permoueant, qui etiam vsu crebro frequentari, memoriæ sedulò commendari, & mentis oculis quàm celerimè recurrere possint. Cuiusmodi fuerit, si domum, si supellectilem, si victum, vestitum, ceteraque omnia velut sacra, Deoque dicata veneramur, nihil eorum temerè contrectamus, instar templi, sacri anathematis, diuinique, & non temerandi dominij suspicimus. & te vera eiusmodi sunt Religiosorum omnia: sunt enim Deo & Domino nostro Iesu Christo donata; ille est cuius nuditate vestimur, esurie pascimur, siti potamur, paupertate diramur; ille est, qui accepti & expensu rationes exiget, qui nullum in re sua detrimentum irrefarcitum abire patietur; ille est qui te tradet exactori, exactor mittet in carcerem, nec inde licebit exire, *donec*, inquit, *etiam nouissimùm minusum reddas.* In huius tanti Luc. 12. Domini, tam perspicacis iudicis, medio patrimonio positus, non potes quin rerum istarum omnium, conspirantes quasi voces, ad Dominum suum reuocantes, frequenter exaudias, quo fiet vt tibi ipsi præsentior, modestiæque ac humilitatis obseruantior euadas.

Hinc etiam domesticos quicumque occurrerint, non secus excipies, quàm sacræ ædis, aut palatij regij, aut potius cælestis paradisi incolas, Patris sui, supremi omnium Regis, domo receptos, interimque hæc honorum moderatione vientes, donec vberiore copia, in æterna beatitudine, gloria & honore circumfluant. Plurimum conferet, si, quoties obuiam factus quis fuerit, toties pium aliquod desiderium mente iaculeris; veluti, Ah vrinam tuæ aliquando, mi frater, gloriæ particeps euadam! vel, O mi frater, cum benè tibi in cælis fuerit, memento mei, à Deo precibus impetra, vt educat me de carcere mortis huius, & in Sanctorum patriam euocet! vel, Erit aliquando cum animula hæc misella, iudicanda Deo offerretur, & vos fratres mei assidebitis iudici, vnà iudicantes tribus Israel, adeste trepidanti, fauoremque vestrum ex hoc nunc postulanti adeste, vel, O quantis, quibus careo, virtutibus frater hic abundat! Benedictus Deus, qui me, nullo meo merito, timentium eum participem effecit. Da mihi, Deus meus, vt hoc sancto, & tua caritate inolito consortio, non reperiar indignus.

Non desunt dona Dei plurima, variæque virtutes quas in singulis observare possimus, ut inde in illos observantia maior accedat: fuitque semper hæc exercitatio à Sanctis, Antonio, Bernardo, ac ceteris admodum commendata. Commune istud omnibus, neque propterea minus laudandum & admandum in singulis, quod magis & celsiore quam vulgus hominum animo, ad grandia & diuina, spiritus sensuum illecebris, non dissolubili se nexu addixerunt; Veneris oblectamenta, diuitiarum cupidinem, honorumque blanditias, speciosos nempe titulos, & blanda vincula, imperatorias & regias animas subiugare assueti, ipsi tamen, fastidiosa terrarum, cælique ambitiosa, humilitate calcarunt: tanto celsiores mundi principibus effecti, quanto terris caelestes orbes eminent. Eterit qui tales viros non omni veneratione dignos putet?

2. Reg. 6.

Certe singulos illorum, quasi Dei angelos intuebor, me, si quid illis commo-
dare poterò, beatum putabo, fiamque (quod ait David) *vilior, plusquam factum sum, & humilis in oculis meis*: quid enim me esse ducam, quando in fratrum corona confedero, nisi coruum inter olores; in celo Luciferum? vereque me videre

3. Reg. 22.

tunc credam quod olim Michæas, qui referebat; *Vidi Dominum sedentem super solium suum, & omnem exercitum cæli assistentem ei à dextris & à sinistris. Egressus est autem & spiritus mendax, & stetit coram Domino. Vel quod in Iobo scribitur; Cum quadam die venissent filij Dei, & starent coram Domino, venit quoque Satan inter eos, & stetit in conspectu eius.* Sic igitur in Superiore Deum, in ceteris contemplantor angelos, meque inter illos, quasi tenebrionem quendam, verecundè intermixtum, ac beneuolo illorum ardore non nihil calefcentem, pariterque fulgore collustratum.

cap. 2.

Facile fuerit eiusmodi plura pie comminisci, Deumque in fratribus quasi vera imagine, vel quasi templo, vel throno amice & multipliciter insidentem, adamantem, permouentem, prouidentem contueri: nullibi enim illustrius, quam in veri Religiosi mente splendet Deus. Hoc verò si diligentius effecerimus, præter alios pacis, tranquillitatis, amoris & exempli fructus, proximè & maxime fiet, *ut in deuotione crescamus, Deusque, ac Dominus noster ubique laudetur, ut docet Beatus Pater, estque adeò perspicuum ut pluribus non sit opus,*

Deusque, ac Dominus noster ubique laudetur, ut docet Beatus Pater, estque adeò perspicuum ut pluribus non sit opus,

Deusque, ac Dominus noster ubique laudetur, ut docet Beatus Pater, estque adeò perspicuum ut pluribus non sit opus,